

## Nieuwsbrief Spanje, Portugal & Latijns-Amerika

Kwartaal 4 – 2001 (uitgave 1 december 2001)

Index pag. 2

- Spaanse Inditex blijft expanderen
- Inhaalslag van Portugal
- Privatisering waterbedrijf
- Alliantie sector Telecom
- Opleving Culturele Hoofdstad Porto

pag. 3

- Hervormingen in Portugese havens
- Latino Alliantie mijnbouw
- Groei speelgoed in Brazilië
- ABN Amro groeit in Brazilië
- Investerings Petrobras
- Liberalisering telecom Brazilië
- Groeikansen in toerisme

pag. 4

- Chili: infrastructuur en woningbouw
- Einde meningsverschil Argentinië en Brazilië
- Stimulatiemaatregelen Argentinië
- Zweeds-Argentijnse samenwerking
- Handelszone Japan-Mexico

pag. 5

- Max Havelaar nu ook in Mexico
- Geselecteerde weblinks
- Verantwoording
- Transfer Nieuws
- Colofon

### SPANJE



#### Aangepaste groeicijfers van de EC

De Europese Commissie heeft een herziening gepubliceerd met betrekking tot de economische voorspellingen voor dit jaar en de komende twee jaren. Deze aanpassingen reflecteren de vertraging in de economische groei en de creatie van werkgelegenheid.

In Spanje wordt voor dit jaar een economische groei van 2,7% verwacht, ten opzichte van een groeipercentage van 2,0 in het jaar 2002. De Spaanse overheid had deze groeicijfers 0,9% hoger ingeschat. In 2003 wordt een herstel van de economie verwacht en zal de groei van de economie 3,2% bedragen.

Desalniettemin zijn de Spaanse verwachte groeicijfers nog altijd een stuk hoger dan de Europese cijfers. Het Europese gemiddelde groeicijfer bedraagt 1,6% voor dit jaar en 1,3 voor 2002, een verlaging van 1,6 procentpunten ten opzichte van de eerdere voorspellingen. Het verwachte herstel van 2003 zal het Europese gemiddelde groeicijfer op 2,8% brengen.

#### Spaanse wijnproducent bij de top 20

Het Amerikaanse tijdschrift Forbes heeft de in Rioja gevestigde wijnproducent Barón de Ley uitgeroepen tot één van de twintig beste middelgrote ondernemingen ter wereld. In het onderzoek zijn indicatoren als omzet, winst en toekomstige vooruitzichten van de onderneming in ogenschouw genomen, waarbij het draaide om beursgenoteerde ondernemingen met een omzet lager dan 568 miljoen Euro. Onder de 20 best presterende ondernemingen is Barón de Ley de enige onderneming die actief is in de wijnmarkt en de markt van alcoholische dranken. In een eerder onderzoek in 1998 behoorde de onderneming nog tot de 300 bestpresterende *kleine* ondernemingen.

#### NUON op kop in Spaanse windenergie

NUON, het Nederlandse energie- en waterbedrijf, heeft een overeenkomst getekend met het Spaanse, op de effectenbeurs genoteerde, industrie- en technologiebedrijf Abengoa S.A. voor de verwerving van 100% van de Desarrollos Eólicos (DESA) aandelen. Dit bedrijf, gevestigd in de stad Sevilla, is in het bezit van zes bestaande windparken tot een vermogen van 620 megawatt. Over vier jaar zullen deze parken energie produceren ter waarde van de energiebehoefte van 750.000 huishoudens. De totale kosten van de transactie bedragen 169,1 miljoen Euro, inclusief de projectfinanciering van de bestaande windparken.

De acquisitie van DESA is Nuon's eerste structurele stap op de één na grootste, en snelst groeiende windenergiemarkt ter wereld. DESA voorziet Nuon van een ambitieuze positie op het Iberische schiereiland met een substantieel strategisch platform voor de uitbreiding van windenergie generatie. Er zullen windparken gebouwd worden in Galicië, Andalucië, Aragon en de Canarische Eilanden, waar Spanje de meeste wind vangt. Dit is een zeer grote stap voorwaarts in het doel dat Nuon zich gesteld heeft voor de oprichting van 3.000 megawatt aan wereldwijd geïnstalleerde duurzame energiec capaciteit in 2005.



#### Warmtekrachtkoppelinginstallatie Madrid

Uit het afval van de vuilnisbelt van Valdemingómez (Madrid) zal door middel van een warmtekrachtkoppelinginstallatie stroom gewonnen worden. De 21 miljoen ton stadsafval die de stortplaats jaarlijks verwerkt, is goed voor ruim 19 MW stroom, waarmee circa 500.000 huishoudens van elektriciteit kunnen worden voorzien. Electriciteitsproducent Unión Fenosa verzorgt de distributie. Het project vergt een investering van 159 miljoen gulden.

### Spaanse Inditex blijft expanderen

Het Spaanse Industria de Diseño Textil S.A. heeft aangekondigd haar eerste Oysho winkel en een nieuwe tak van de succesvolle Zara winkels te openen in Hannover. Industria de Diseño Textil S.A. (Inditex) gaf aan dat de eerste Duitse Oysho winkel een joint venture is met het postorder kledingbedrijf Otto Versand. De nieuwe winkels in Hannover geven Inditex een totaal van 17 winkels in Duitsland. De Oysho keten van Inditex verkoopt lingerie, onderkleding en cosmetica. De groep is van plan nog voor het einde van het jaar een aantal van 25 winkels geopend te hebben in Duitsland.

In Rotterdam is onlangs de tweede Nederlandse Zara vestiging geopend, de primeur was eerder dit jaar in de Kalverstraat in Amsterdam.

## PORTUGAL



### Inhaalslag van Portugal

Portugal heeft sinds de toetreding tot de EU in 1986 een opmerkelijke vooruitgang geboekt. In 1985 was het gemiddelde inkomen van de Portugees nog 28 procent van het Europees gemiddelde, in 1998 was dit al gestegen tot 48 procent. Ondanks dit alles moet Portugal op veel terreinen een inhaalslag maken. Het land kan daarbij rekenen op flinke geldstromen vanuit Brussel. In de komende jaren gaat dit geld vooral naar projecten op het gebied van infrastructuur, transport, milieu, landbouw, ICT, onderwijs en gezondheidszorg. Naast de EU-fondsen biedt de Portugese overheid zelf allerlei fiscale voordelen aan buitenlandse bedrijven die in het land willen investeren.

De groei van het BNP in Portugal is gelijk aan 3,3%, met daarbij een jaarlijkse inflatie van 2,5%, wat vergeleken met de rest van Europa zeker een goede basis vormt voor de te leveren inhaalslag.

### Toekomstige privatisering Portugese waterbedrijf

De sector waterleiding en waterzuivering komt steeds meer in handen van de overheid, terwijl de regering van de PS (Partido Socialista) aanvankelijk had laten weten, dat hier grote kansen lagen voor het bedrijfsleven. De centrum-rechtse oppositiepartij PSD (Partido Social Democrático) heeft aangekondigd het niet met deze gang van zaken eens te zijn en het bedrijf Águas de Portugal te zullen privatiseren, wanneer zij aan de macht komen.

Tot en met 2006 zal met behulp van EU-fondsen veel nieuwe infrastructuur op het gebied van waterleiding, waterzuivering en vaste afvalstoffen worden aangelegd, waarmee in de jaren 2000-2006 een bedrag gemoeid is van 4,7 miljard Euro. De projecten zullen, zoals inmiddels is gebleken, toch grotendeels in handen zijn van overheidsinstanties, in casu

samenwerkingsverbanden van de gemeenten en de bedrijven Águas de Portugal en EGF-Empresa Geral de Fomento, die beiden onder het Ministerie van Milieu vallen. De Portugese milieubedrijven hadden juist gehoopt te kunnen profiteren van de vele grote projecten in eigen land en zo ook een deel van de achterstand op de Europese concurrenten in te lopen.

### Alliantie sector Telecom

De strategische alliantie tussen het Spaanse Telefónica en Portugal Telecom om de Braziliaanse mobiele telefonie markt te bewerken geeft de twee ondernemingen de controle over vier van de vijf rijkste regio's in Brazilië, met 9 miljoen cliënten en 2.200 miljoen dollar inkomen.

De geografische aanvulling is volgens experts de hoofdreden voor een mogelijke fusie van Portugal Telecom en Telefónica. De twee ondernemingen die de controle hebben op het Iberische schiereiland, hebben complementerende activiteiten in Brazilië en telefonie-licenties in Marokko.

In de Iberische markt maakt Telefónica gebruik van bepaalde netwerken van Portugal Telecom en andersom heeft de Portugese onderneming toegang tot het Spaanse mobiele net. Naast het leiden van de Latijns-Amerikaanse markt krijgt de nieuwe groep ook steeds meer gewicht op de Europese markt.

### Opleving van Culturele Hoofdstad Porto

Europese Culturele hoofdstad Porto, een titel die met Rotterdam gedeeld wordt, ondergaat een 'wedergeboorte', door de stimulatie van de creativiteit in de stad. Volgens de president van Porto 2001, Maria Teresa Lago, is het doel de stad ook na dit jaar als een Europese stad met een cultureel belang te positioneren.

Porto 2001 heeft op verschillende manieren een impact op de stad. Ten eerste wordt geld geïnvesteerd in de culturele infrastructuur en in renovaties in de stad. Daarnaast zorgt de ruime promotionele inspanning dat Porto op de culturele map van Europa wordt geplaatst, wat tot een groei in het toerisme moet leiden.

Tenslotte heeft Normetro, een consortium wat door Adtranz, de railtransport joint-venture tussen ABB en Daimler-Benz, wordt geleid, een contract ondertekend voor de bouw van een 840 miljoen Euro kostende metro in Porto. Dit metrosysteem dat een lengte zal kennen van 70 kilometer waarvan 6 kilometer ondergronds, zal het grootste railtransport project in Europa worden.



### Hervormingen in de Portugese havens

De Portugese overheid bereid nieuwe wetgeving voor met als doel de bureaucratie te verminderen en de

veiligheid te vergroten met betrekking tot het bestuur van de havens. Het kabinet zal binnenkort discussiëren over een Plan voor Logistieke Platforms. Dit zal leiden tot verbeteringen en integratie van de handelingen in luchtverkeer cargocentra in Porto en Lissabon en de goederen transportcentra in deze steden. De Staatssecretaris voor het havenbestuur introduceert een uitgebreide set van hervormingen om de bureaucratische procedures te verminderen, de concurrentie in de havensector te verbeteren, de maritieme veiligheid te vergroten en de havenarbeiders de mogelijkheid van vervroegde uittreding te bieden. Daarnaast zijn er plannen om de invloed van de private sector op managementniveau in de havens uit te breiden. De overheid behoudt haar functie op het gebied van planning en regulering.

## LATIJS-AMERIKA



### Latino alliantie in mijnbouw

's Werelds grootste koperproducent, het Chileense Codelco, en het Braziliaanse Companhia Vale do Rio Doce zijn officieel begonnen met de onderhandelingen voor het eerste 'Global Mining House'. De twee groepen hebben een memorandum ondertekend, waarmee een marktgenoteerde internationale groep om koper te winnen opgericht moet worden. De initiële focus zal gericht zijn op projecten in Brazilië, Chili, Peru en Mexico.

Het voorstel voor de joint venture is onderdeel van het plan van de Braziliaanse groep om te behoren tot de wereldtop van koperproducenten in het jaar 2007. Voor Codelco is het een ideale opstap naar een op hand zijnde privatisering van het bedrijf. Hiertoe heeft het de laatste tijd diverse buitenlandse partners benaderd.

### Groei Braziliaanse speelgoedmarkt

De Braziliaanse speelgoedmarkt groeit sinds enige jaren. De verwachting is dat in het jaar 2001 een omzet van Real 921 mln (ongeveer € 440 mln) zal worden gehaald. Vergeleken met 2000 is dat een groei van 8 procent. Ook het aantal speelgoedfabrikanten is in 2001 toegenomen. In 2000 werd voor US \$ 68 mln geïmporteerd. De verwachting is dat dit bedrag in 2001 iets zal toenemen. De beste manier om de Braziliaanse speelgoedmarkt te betreden is het aangaan van een samenwerkingsverband met een Braziliaanse producent.

De overkoepelende Braziliaanse speelgoedbranche Abrinq ([www.abrinq.org.br](http://www.abrinq.org.br)) verwacht dat de vraag naar speelgoed in de komende jaren verder zal toenemen. Dit is niet verrassend voor een land met een bevolkingsgroei van 1,4% per jaar en 170 miljoen inwoners, waarvan het aantal kinderen onder de 14 jaar 30 procent bedraagt. De nationale producenten

investeren aanzienlijk in de sector. Volgens Abrinq werd in de periode 1996-1999 335 miljoen real besteed aan ontwikkelingskosten en capaciteitsuitbreiding. De verwachting is dat dit bedrag voor de periode 2000-2003 zal toenemen tot Real 450 mln.

### ABN-AMRO breidt uit in Brazilië

ABN-Amro heeft de privatiseringsveiling voor Paraiban, de bank van de noordoostelijke staat Paraiba in Brazilië, gewonnen met een bod van Real 76,5 mln (bijna € 37 mln). ABN-Amro, die de Braziliaanse markt in 1998 betrad door de acquisitie van Banco Real, betaalt voor Paraiban een premium van 52,5% bovenop de door de overheid gestelde prijs.

ABN-Amro wil haar aanwezigheid in de noord-oostelijke regio vergroten, waar de populatie lage inkomens heeft en nog niet gewend is aan het gebruik van bancaire diensten. De bank is ook reeds geregistreerd voor de privatiseringsveiling van Besg, in de centrale staat Goias, in december dit jaar.

### Investeringen en acquisities van Petrobras

Petrobras, de Braziliaanse oliemaatschappij, is van plan \$ 5,2 miljard te spenderen aan buitenlandse acquisities gedurende de komende 4 jaar. De acquisities zullen zich concentreren op de Golf van Mexico waar de oliemaatschappij recentelijk 17 miljoen dollar investeerde voor de rechten om olie te mogen exploiteren in 30 regio's.

Een consortium van Petrobras, Repsol-YPF en TotalFinaElf heeft na de vondsten van talrijke gasvelden in Bolivia het plan opgevat een nieuwe gaspijpleiding te bouwen tussen Bolivia en Brazilië, om beter aan de Braziliaanse gasbehoefte te kunnen voldoen.

### Liberalisering van Braziliaanse Telecom-sector

Na de privatisering in 1998 van het Braziliaanse Telebras zullen in 2002 de barrières tussen lokaal, lange afstand en mobiel telefoonverkeer vervallen. De privatisering van 1998 heeft door een stimulering van de concurrentie geleid tot een uitbreiding van het aantal vaste lijnen van 19 miljoen tot 42 miljoen, terwijl het aantal mobiele telefoondiensten steeg van 3 miljoen tot maar liefst 28 miljoen. De aangekondigde liberalisering in 2002, resulteert weer in nieuwe kansen voor ondernemingen die de dynamiek van de Braziliaanse telecomsector begrijpen. Ondertussen zullen de huidige spelers op de markt hun positie proberen te versterken om de consequenties van de verdergaande liberalisering het hoofd te bieden.

### Groot potentieel Braziliaanse toerisme

Volgens officiële bronnen werd in '99 in het Braziliaanse toerisme ruim US \$ 26 miljard aan inkomsten gegenereerd. Toch is dit bedrag laag als het afgezet wordt tegen het grote potentieel van het

land. Men kan hier denken aan de ruim 7.300 km aan kustlijn met schitterende stranden, 's wereld's grootste regenwoud, de watervallen van Iguazu, een rijke koloniale historie en niet te vergeten het Carnaval van Rio de Janeiro en Bahía. Gemeten met Mexico bijvoorbeeld is er nog veel ruimte voor groei, dit land ontvangt namelijk 3 keer zoveel toeristen als Brazilië. De overheid promoot daarom niet alleen het internationale maar ook nationale toerisme, aangezien vele Brazilianen nog weinig van hun eigen land hebben ontdekt. De marktkansen voor touroperators, hoteleigenaren en gelieerde sectoren zijn evident!



### Chili: infrastructuur en woningbouw

Onlangs presenteerde de Chileense regering-Lagos een pakket investeringsprojecten op het gebied van de infrastructuur en huisvesting ter waarde van 4,6 miljard US dollar. Deze projecten strekken zich tot 2010 en omvatten zowel publieke zowel private investeringen. Alleen al in de periode 2001-2003 wordt 3,4 miljard dollar gestoken in 32 infrastructurele projecten. Het gaat om de realisering van hoofdwegen, spoorlijnen, vliegvelden, havenprojecten, bruggen, waterkrachtcentrales, rurale electrificatieprojecten en gevangenisgebouwen. Voor de aanleg van hoofdwegen wordt in Chili een zeer succesvol concessiesysteem toegepast. Chili maakt zich sterk voor de instroom van kapitaaldeelnemingen en duurzame productiemiddelen. Het overheidsbeleid inzake buitenlandse investeringen is liberaal, praktijkgericht en eenvoudig. De investeringswetgeving en het belastingstelsel kennen geen discriminatoire bepalingen voor buitenlanders.

### Einde meningsverschil Argentinië en Brazilië

De presidenten van Argentinië en Brazilië, Fernando de la Rúa en Fernando Henrique Cardoso, hebben tijdens een ontmoeting in de tweede week van oktober 2001 hun meest recente meningsverschil uit de weg geruimd. Zij zijn overeengekomen een 'mechanisme' te hanteren om onevenwichtigheden te corrigeren in de handel tussen beide landen. Zij hadden daarbij de onevenwichtige handelsverhouding op het oog die veroorzaakt was door de depreciatie van de real welke de import uit Brazilië goedkoper heeft gemaakt en die, in combinatie met Argentinië's 'convertibiliteitspolitiek', het subregionale concurrentievermogen van de Argentijnse export had aangetast.

Een uiteindelijke beslissing over de hoedanigheid van het beslissingsmechanisme werd binnen enkele weken verwacht. Ingewijden menen dat het in de kern van de zaak waarschijnlijk zal neerkomen op een tijdelijke tariefsverhoging in WTO-stijl, of de introductie van quota's op bepaalde producten. De gekozen oplossing maakt een einde aan de oproepen van Argentinië aan Brazilië enigerlei type valutabreedteband in te stellen, en om het gemeenschappelijke Mercosur-buitentarieff te verlagen. Het akkoord zal aan de andere twee Mercosurlidstaten Paraguay en Uruguay worden voorgelegd.

### Stimulatiemaatregelen in Argentinië

Op 1 november 2001 kondigde de Argentijnse President De la Rúa een nieuw pakket maatregelen aan om de Argentijnse economie te stimuleren. De maatregelen richten zich op herstructurering van de staatsschuld, ondersteuning van bedrijven en stimulering van de koopkracht. De belangrijkste maatregelen zijn:

1. herstructurering van de staatsschuld van 132 miljard US \$:
  - omzetting van de bestaande schuld in nieuwe waardepapieren met een maximum rente van 7%
  - handhaving van de convertibiliteit
2. Ondersteuning van het bedrijfsleven:
  - uitbreiding van het aantal sectoren dat gebruik kan maken van belastingverlagingsmaatregelen met producenten van goederen, IT, luchtvaartmaatschappijen, spoorwegen, havens en producenten van biodiesel
  - BTW-teruggave bij export is mogelijk in US dollars in plaats van Peso's
  - afschaffing in 2003 van de belasting bij leningen (door leningnemer) en over bedrijfsactiva
3. Stimulering van de economie en vergroting van de koopkracht:
  - verlaging van de bijdragen van werknemers aan de pensioenfondsen van 11 naar 5 procent voor 1 jaar
  - verlaging van de BTW bij aankoop van goederen met gebruik van een creditcard
4. Verbeteren van de belastinginning:
  - de AFIP (Argentijnse belastingdienst) wordt verzelfstandigd en zal effectiever gaan opereren
  - mogelijkheid voor bedrijven om belastingsschulden af te lossen met bedrijfsaandelen
5. Sociale zekerheid:
  - extra kinderbijslag van 30 US \$/kind voor gezinnen met inkomen onder 1000 US \$
  - pensioenbetaling van 100 US \$ voor degenen zonder pensioen
6. Overstromingsproblematiek:
  - heffing van 5 centavos op een liter benzine en autogas, ter financiering van werken nodig voor de bestrijding van de overstromingen

### Zweeds-Argentijnse samenwerking

Skanska, een Zweeds constructiebedrijf en het Argentijnse Techint hebben een contract van 83 miljoen dollar binnengehaald in de provincie van La Pampa. De twee ondernemingen zullen een waterpijpleiding en een parallel fiberoptisch netwerk bouwen van de Colorado rivier in Argentinië naar verschillende steden in het land.

### Vrije handelszone tussen Mexico en Japan

Ondanks de sterke band die Mexico heeft met de Verenigde Staten, heeft het land zich de laatste jaren steeds meer geconcentreerd op het uitbreiden van de economische relaties met andere regio's. Mexico maakt deel uit van meer vrije handelszones

dan ieder ander land in de wereld, met het bieden van tarief vrije handel aan 32 verschillende landen. Daarnaast treed Mexico op als een unieke vrije handelsbrug tussen de Verenigde Staten en Europa.

Recentelijk heeft de Mexicaanse overheid stappen ondernomen om een vrije handelszone met Japan te verwezenlijken. De onderhandelingen tussen beide landen worden verwacht binnen 18 maanden afgerond te zijn. Deze ontwikkelingen zullen een positief effect hebben op de Mexicaanse exporteurs maar ook op de buitenlandse ondernemingen die in Mexico gevestigd zijn.

### Max Havelaar nu ook in Mexico

Koffiebonen met het Max Havelaar-keurmerk worden niet alleen geplukt in Mexico, ze zijn er nu ook te koop met het garantiezegel. In Mexicaanse winkels is voortaan koffie verkrijgbaar met het Sello de Garantía Comercio Justo México, zoals Max Havelaar er heet. De gedachte achter Comercio Justo is dat er ook in de producerende landen koopkrachtige consumenten zijn. Die groep is misschien niet zo groot, maar op een bevolking van 100 miljoen mensen gaat het toch om enkele miljoenen consumenten. Na koffie met het garantiezegel volgen de komende maanden meer producten, zoals cacao, maïs, bonen, honing en nopál (een cactus).



### Geselecteerde weblinks

- [IBolsa](#) informatie over markten en handel (Engels, Spaans en Portugees)
- [Worldbidmexico](#) voor leads en tenders op B2B vlak (Spaans)
- [Precisa](#) informatie over Mexico, van overheid tot historische achtergronden van het land (Spaans)
- [Braziliaanse Overheid](#) met links naar alle belangrijke overheidsorganisaties en investeringsprogramma's (Portugees)
- [Latin Trade Magazine](#) up-to-date informatie over diverse sectoren als ook achtergrond artikelen over de economieën (Engels)
- [EVD](#) up-to-date sector informatie uit vrijwel alle landen

**Bronnen:** o.a. The Economist, Business Monitor International, Business Week, EVD, Latin Trade, World Bank, InterAmerican Development Bank, Financial Times.

**Disclaimer:** *Transfer Latin Business Consultancy* makes no warranties or representations, and accepts no liability of any kind for any loss or damages resulting from the use of our website or any materials contained on it.

*Transfer Latin Business Consultancy* makes no warranties or representations that the materials on this website are error-free, or that they are fit for any particular purpose or requirements.

### Transfer Nieuws

#### Missie Portugal:

Er bestaan vergevorderde plannen om in 2002 in samenwerking met enkele Kamers van Koophandel en het NCH een handelsmissie naar Portugal te organiseren. Het programma zal bestaan uit gericht marktonderzoek en matchmaking voor Nederlandse bedrijven die ambities hebben om te profiteren van de snelgroeiende Portugese economie. Voor informatie kunt u vrijblijvend contact opnemen met: [missie@transfer-lbc.com](mailto:missie@transfer-lbc.com)

#### Onderzoek Energiesector:

Transfer verrichtte afgelopen zomer in opdracht van de Nederlandse Ambassade in Brasilia een uitgebreide studie naar de marktkansen voor co-generation. Deze sterk groeiende niche zorgt voor diverse kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven. De studie is uitgegeven door en verkrijgbaar bij de EVD. Op onze vernieuwde website kunt u onder de Nieuws sectie reeds een samenvatting lezen.

#### Missie Brazilië:

De missie van Twentse ondernemers naar São Paulo en Porto Alegre in mei 2001 was erg succesvol. Onder leiding van chef de mission Guus Bloeming, exportconsulent bij de Kamer van Koophandel Veluwe & Twente en georganiseerd door Transfer werd de missie zeer goed geëvalueerd door alle deelnemers. Op onze site kunt u meer lezen.

#### Vernieuwde Latino & Spanje-quiz:

Kijk nu op de website [www.transfer-lbc.com](http://www.transfer-lbc.com) en test uw kennis! Voor zowel Latijns-Amerika als Spanje hebben wij een groot aantal interessante vragen voor u op een rij gezet. Durft u de uitdaging aan?

### TRANSFER Latin Business Consultancy

Al ruim 5 jaar is Transfer toonaangevend in het bieden van exportondersteuning aan Nederlandse ondernemingen die marktkansen willen benutten in de Spaans- en Portugeestalige landen van Europa en Latijns-Amerika.

Als partner van o.a. EVD, KvK, brancheverenigingen, Nederlandse Ambassades & Consulaten én uiteraard het bedrijfsleven, verrichten wij lokaal marktonderzoeken, partnerselecties, handelsmissies en sectorstudies in de sterk opkomende markten van Spanje, Portugal, Argentinië, Brazilië, Chili en Mexico.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met dhr **Sven Kallen**

Hoofdkantoor:  
[info@transfer-emc.com](mailto:info@transfer-emc.com)  
[www.transfer-emc.com](http://www.transfer-emc.com)  
 Tel.: 010 - 478 07 60  
 Fax: 010 - 221 53 73  
 Postbus 19229  
 3001 BE Rotterdam

